

Kansen benutten met de nieuwe Afsluitdijk

De Afsluitdijk krijgt een grondige opknapbeurt. Dat is van nationaal belang, maar het biedt ook kansen voor lokale en regionale overheden om op de ontwikkelingen mee te liften. Vereniging Stadswerk organiseert hier op 5 juni een bijeenkomst op locatie over. In Stadswerk magazine alvast een vooruitblik met Tjalling Dijkstra, projectmanager van De Nieuwe Afsluitdijk.

▲ Impresie van de vismigratierivier. (bron: Feddes/Olthof landschapsarchitecten en Paul de Ruiter Architects)

Wat houdt 'De Nieuwe Afsluitdijk' in?

De Afsluitdijk is niet veilig genoeg meer. Dat is aanleiding voor de rijksoverheid om de Afsluitdijk te verstevigen en extra pompcapaciteit toe te voegen voor verbetering van de waterveiligheid en het watermanagement (Rijkswaterstaat spuit nu onder getijdenverval). Het Rijk heeft ongeveer 900 miljoen euro uitgetrokken voor de werkzaamheden. Deze opgave is voor de regio aanleiding geweest om te bekijken hoe het met deze ontwikkeling kan meeliften. Onder de noemer 'De Nieuwe Afsluitdijk' werken de provincies Noord-Holland, Fryslân en de gemeenten Hollands Kroon en Súdwest-Fryslân samen aan een innovatief maatregelenpakket op het gebied van economie, duurzame energie en natuur. Zo wordt er gewerkt aan de eerste vismigratierivier ter wereld, aan

innovatieve projecten als Blue Energy, getijdenenergie (turbines en onderwater-kites) en een deelprogramma om de Afsluitdijk toeristisch aantrekkelijker te maken.

Waarom zijn gemeenten en provincies hierbij betrokken?

Provincies en gemeenten zagen de historische kans - hoe vaak krijgt de Afsluitdijk een make-over? - om de regio in de *slipstream* van het Afsluitdijk-project te versterken. Vanaf 2006 is voor een brede en integrale aanpak van de Afsluitdijk gepleit. Het Rijk heeft de regio de ruimte geboden om hun doelstellingen aan het project toe te voegen. Dat is een unieke kans en een voorbeeld van hoe overheden op verschillende bestuurslagen kunnen samenwerken om echt meerwaarde te creëren.

Voor de regio gaat het uiteindelijk vooral om economische doelstellingen. Door het programma De Nieuwe Afsluitdijk (DNA) kunnen er 3.000 nieuwe structurele arbeidsplaatsen tot stand komen voor het gebied rondom het IJsselmeer. Vooral de verruiming van de sluisen en aanpak van de bruggen bij Kornwerderzand zijn daarbij cruciaal. Dat project creëert de grootste werkgelegenheid. Een ander aandachtspunt is Social Return (inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, red.). Op nadrukkelijk verzoek van de regio is dit toegepast in het Rijkscontract voor de renovatie van de Afsluitdijk. Maar ook de ecologische winst en de versterking van het toeristisch profiel van de Afsluitdijk is een groot regionaal belang. Dat deze vorm van gebiedsontwikkeling werkt, blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat het aantal bezoeken aan de Afsluitdijk in de afgelopen vier jaar is verdubbeld tot 700.000 per jaar.

Hoe ziet de samenwerking tussen de betrokken partijen eruit?

Rijk en regio hebben hun eigen organisatie behouden, maar werken zij aan zij aan de Afsluitdijk. Een bijzondere samenwerkingsvorm met stuurgroepen om het geheel tot één ontwikkeling te maken. Rijk en regio houden hun eigen verantwoordelijkheid voor de deelprojecten maar hebben intensief samengewerkt bij de planvorming. Het Rijk heeft diverse overeenkomsten gesloten met de regionale overheden om een aantal van hun opgaven in het Rijkscontract mee te nemen. De communicatie naar buiten is vanaf het prille begin zo-

veel mogelijk gezamenlijk. Dus als één overheid communiceren met en naar de buitenwereld. Er is veel energie gestoken in de communicatie met de omgeving en meer dan vijftig *stakeholders*. Het blijkt dat tot in de verste uithoeken van Nederland mensen willen meepraten over de plannen voor 'hun' Afsluitdijk.

Kun je een of twee projecten noemen die interessant zijn voor lokale en regionale overheden?

Klimaatverandering is de komende decennia dé grote drijfveer om de veiligheid van ons land te versterken. Als je aan die doelstelling andere lokale en regionale vraagstukken koppelt, kan Nederland alleen maar beter worden. Zie klimaatadaptatie als kans om de omgeving mee te ontwikkelen. In de toekomst zullen we steeds meer zien dat opgaven van overheden in verschillende bestuurslagen beter samen opgepakt kunnen worden. Gebiedsontwikkeling wordt daarmee niet alleen multidisciplinair maar ook multi-level. Op de Afsluitdijk hebben we daarmee inmiddels veel ervaring opgedaan die zelfs internationaal opgemerkt is. En uiteraard zijn onze innovaties op het gebied van duurzame energie inspirerend. Energie maken uit zoet en zout water of 'kites' die meebewegen op het getij. Hoe mooi is dat om daaraan te mogen bijdragen?

Waarom is het interessant om bij de Stadswerk-bijeenkomst op 5 juni te zijn?

Nogmaals de oproep om klimaatadaptatie, waar mogelijk, vanuit een brede en integrale optiek aan te vliegen. De Afsluitdijk als inspirerend voorbeeld. Met prachtige voorbeelden (*do's* en *dont's*) over samenwerking en diverse innovaties. Verteld in het nieuwe Afsluitdijk Wadden Center. Ook een mooi voorbeeld van hoe overheid en bedrijfsleven een attractie kunnen ontwikkelen en exploiteren. Wist u dat het centrum pas in 2018 is geopend en binnen een jaar al 180.000 bezoekers heeft getrokken? Klimaatadaptatie is bijna een 'attractie' aan het worden.

Is uw nieuwsgierigheid gewekt en wilt u bij de bijeenkomst op 5 juni in Kornwerderzand zijn? Kijk dan op www.stadswerk.nl/bijeenkomsten voor de details. Voor gemeentelijke Stadswerkleden is de bijeenkomst gratis.

▲ Tjalling Dijsktra: 'Rijk en regio werken zij aan zij aan de Afsluitdijk.'

WEBSITE

www.deafsluitdijk.nl